

TÜRKİYE YAŞ MEYVE-SEBZE SEKTÖRÜNÜN SÜRDÜRÜLEBİLİR REKABET GÜCÜNDE EUREPGAP'IN ROLÜ

Özlem BARIŞ¹

İ.Hakkı İNAN¹

Yasemin ORAMAN¹

Özet

Tüketiciler günümüzde gıda üretim proseslerinin çevresel ve sosyal etkilerinin yanı sıra gıda güvenliği ve kalitesi ile de daha çok ilgilenmektedirler. Sürdürülebilirlik, tarımın gelişmesindeki anahtar kelimedir. Avrupalı perakendecilerin çoğu, tüketicilerin beklentilerine cevap vermek için “sürdürülebilir” ürünler talep etmektedir. Sürdürülebilir tarımla ürünlerin üretimi, tedarik zincirine girebilmek için artık zorunlu hale gelmiştir.

EUREPGAP, “Avrupa Perakendeciler Üreticiler Çalışma Grubu-İyi Tarım Uygulamaları” özellikle meyve ve sebzeler için oluşturulmuş bir standart olup, Avrupa'nın en önemli perakendecileri tarafından yalnızca gıda güvenliği için değil, aynı zamanda ilgili çevresel ve sosyal konuları da kontrol altında tutmak üzere yayınlanmıştır. Avrupa'da yakın geçmişte yaşanmış halk sağlığını tehdit eden, gıda maddelerinin güvenliğine ilişkin sorunlar EUREPGAP'ın oluşumunu gündeme getirmiştir.

Ülkemiz son yıllarda yaş meyve-sebze ihracatında özellikle tarımsal ilaç kalıntıları bakımından önemli sorunlar ile karşılaşmaktadır. Bu durum, Türk meyve-sebze ürünlerinin imajını olumsuz bir şekilde etkilemekte ve ülkemizin gelişmiş Avrupa ülkelerine bu ürünleri satabilmesini zorlaştırmaktadır. Avrupa ülkelerinde perakendecilerin EUREPGAP sertifikalı ürün taleplerinin hızlı artışı hedef pazarı Avrupa olan Türkiye içinde de önem arz etmektedir.

Bu çalışmada PEST (Politik, Ekonomik Sosyal ve Teknolojik) analizi yardımıyla çevresel faktörlerin meyve sebze sektörü için ne gibi fırsatlar ve tehditler ortaya koyduğunu incelenecektir. Sektörün faaliyet gösterdiği ortamdaki değişimler, EUREPGAP uygulamaları ile sektörün hizmet ettiği hedef kitlenin beklentileri hedef alınacaktır. Elde edilen bulgular ışığında geleceğe dönük stratejik planlar yapılırken fırsatlar önemli oranda olumlu etkili olacak, tehditler ise sektör tarafından yakından takip

¹ N.K.Ü. Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tel: 0282 293 14 42
e-mail: obaris@nku.edu.tr hinan@nku.edu.tr yoraman@nku.edu.tr

edilerek bu tehditlere d6n6k tedbirler alınabilecektir. Burada amaç; mevcut durumun tespiti yapılırken, aynı zamanda gelecekle ilgili tahminlere ait çalışmalar da değerlendirilecektir. Gelecekte oluşacak evre şartlarının ve mevcut EUREPGAP uygulamalarının yaş meyve-sebze sekt6r6n6 nasıl, ne 6l6de ve ne y6nde etkileyeceği, sayısal rakamlarla etki değerlendirmesi yapılarak ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eurepgap, PEST, yaş meyve sebze sekt6r6